

Lekcija 11

Veštine i alati za razvoj kritičkog mišljenja

Vreme pripreme: 30'

Trajanje: 1 x 60'

Sažetak

Ovaj obrazovni scenario proširuje pojam kritičkog mišljenja i uvodi glavne alate i veštine kritičkog mišljenja, koji imaju za cilj poboljšanje razumevanja, razmišljanja i kritičkog razmatranja ugla iz kojeg je priča ispričana. Učesnici će biti upoznati sa različitim alatima i tehnikama koji mogu značajno unaprediti veštine kritičkog mišljenja, uz praktične vežbe i istorijske primere koji ilustruju njihovu primenu. Takođe će biti upoznati sa konceptom narativne teorije, gde svaki medijski sadržaj predstavlja narativ, što znači da postoji neko ko ga priča i da svaka priča ima određeni ugao iz kojeg je ispričana. Ovaj ugao naziva se perspektiva ili tačka gledišta.

Onlajn edukativni sadržaji

- Lekcija o alatima i veštinama kritičkog mišljenja iz onlajn Moodle kursa "Razdvajanje činjenica od fikcije"
- Kviz o alatima i veštinama kritičkog mišljenja iz onlajn Moodle kursa "Razdvajanje činjenica od fikcije"
- Istraživanje mapiranja argumenata pomoću [Rationale](#)

Ključne reči

Kritičko mišljenje, alati i tehnike za kritičko mišljenje, analiza i interpretacija, razumevanje kritičkog mišljenja, sokratovska metoda

Cilj lekcije

Cilj lekcije je da učesnici shvate da je kritičko mišljenje fundamentalna, ključna veština za današnju medijsku pismenost i orijentaciju u savremenom medijskom svetu, ali i važna kognitivna veština. Upoznaće se sa različitim alatima i tehnikama, kao što su: analiza, interpretacija, zaključivanje, objašnjenje, samoregulacija, otvorenost uma, koje mogu značajno unaprediti njihove sposobnosti razmišljanja, uz praktične vežbe i istorijske primere koji ilustruju njihovu primenu.

Ishod lekcije

Polaznici će bolje razumeti ključne veštine i alate kritičkog mišljenja i njihovu važnost za današnju medijsku pismenost i orijentaciju u savremenom medijskom svetu. Moći će da identifikuju izvore za vežbanje i unapređenje kritičkog mišljenja i razumeju istorijske primere glavnih metoda kritičkog mišljenja.

Tok lekcije

min. 1 - 5: Uvodni deo

Uvodna aktivnost – Efektivan način uključivanja učesnika i postavljanja zajedničkih očekivanja je uvođenje nekoliko preliminarnih pitanja o temi. Predavač uvodi temu i sadržaj časova, priprema PauerPoint/Prezi prezentaciju; koriste se različite metode podučavanja: predavanje, diskusija, grupni rad, samorefleksija.

min. 5 - 20: Kolaborativno učenje

Učesnici razgovaraju o tome kako se kritičko mišljenje može unaprediti i koje su veštine potrebne za to. Predavač objašnjava ključne informacije: osnovne veštine kritičkog mišljenja (analiza, interpretacija, zaključivanje, objašnjenje, samoregulacija, otvorenost uma) i pominje istorijske primere kritičkog mišljenja (Sokratova metoda, naučna revolucija, prosvetiteljstvo, projekat Menhetn).

min. 20 - 35: Diskusija i praktična promena

Predavač postavlja pitanje koje treba kritički ispitati u formi Sokratove metode (predložene teme su relevantne za današnje vreme: "Društvene promene u današnjem svetu su nemoguće"; "Ekonomska nejednakost u svetu raste" nasuprot "Apsolutno siromaštvo brzo nestaje" (Džordan Piterson); "Veštačka inteligencija će preuzeti sve naše poslove, i to nije nužno loša stvar" (Ilon Mask) itd.).

Da bi se ovi alati efikasno koristili, predavač vodi učesnike kroz sledeće korake:

1. Identifikujte problem ili pitanje.
2. Prikupite relevantne informacije iz pouzdanih izvora.
3. Primenite odgovarajuće alate kritičkog mišljenja.
4. Analizirajte i procenite informacije.
5. Donesite zaključke i odluke.
6. Razmotrite proces i rezultate.

min. 35 - 50: Kahoot kviz

Igrajte Kahoot kviz sa učesnicima koji pokriva različite aspekte alata i tehnika kritičkog mišljenja: Kviz o veštinama i alatima kritičkog mišljenja.

min. 51 - 60: Zaključna razmatranja

Napravite kratak sažetak lekcije, istaknuvši da kritičko i temeljno razmišljanje o aktuelnim pitanjima današnjeg sveta može pomoći boljem razumevanju, većoj samosvesti i donošenju boljih odluka o sadašnjosti i budućnosti. Predstavite izvore za dalje čitanje i vežbanje. Postavite nekoliko pitanja koja će učesnicima pomoći da se sete najvažnijih poruka koje ste želeli da prenesete.

Materijali / oprema

Video projektor; laptop/desktop računar; internet veza; pristup Moodle-u; primeri novinskih članaka i scenarija za proveru činjenica; hendauti ili digitalni linkovi za alate za proveru činjenica; Prezentacija u Pauerpointu/Preziju koja sadrži vizuelne materijale (slike i video isečke).